

Μακεδονικά

Τόμ. 11, Αρ. 1 (1971)

Κωνσταντίνος Δ. Μέρτζιος

Ιωάννης Κ. Βασδραβέλλης

doi: [10.12681/makedonika.966](https://doi.org/10.12681/makedonika.966)

Copyright © 2014, Ιωάννης Κ. Βασδραβέλλης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Βασδραβέλλης Ι. Κ. (1971). Κωνσταντίνος Δ. Μέρτζιος. *Μακεδονικά*, 11(1), 490.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.966>

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΜΕΡΤΖΙΟΣ

Στην Βενετία τόν περασμένο Αύγουστο (1971) απέθανε σὲ θαλαρὸν γῆρας ὁ παλαιὸς φίλος τῆς Ἑταιρείας, Ἡπειρώτης λόγιος καὶ ιστοριοδίφης, Κωνσταντῖνος Δ. Μέρτζιος.

Τὸν ἀειμνηστον φίλον ἐκλαυσεν ἡ Ἡπειρος γιὰ τὶς πολλὰς τοῦ ἱστορικὲς ἐρευνες, ἀποκαλύψεις καὶ ἀνακαλύψεις στὰ Βενετσιάνικα ἀρχεῖα, ἡ ἐρευνα τῶν ὁποίων ἦτο γιὰ τὸν Μέρτζιο ἡ προσφιλέστερη ἀσχολία του, σωστὸ βίωμα, ἐπὶ δόλοκληρες δεκαετηρίδες.

Ἡ Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν τὸ ἔτος 1947 ἐδημοσίευσε σπουδαία συλλογὴν ἀρχεῖακῶν ἐγγράφων ὑπὸ τὸν τίτλον «Μνημεῖα Μακεδονικῆς Ἱστορίας» τοῦ Μέρτζιου τῶν ἐτῶν 1381-1650 προερχομένων ἐκ τῶν Κρατικῶν Ἀρχείων τῆς Βενετίας, ποὺ περιέχει σημαντικώτατες πληροφορίες γιὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς Βενετοκρατίας στὴ Θεσσαλονίκη καὶ τὸ Βόρειο Αἴγαο, ὡς καὶ ἄλλες σπουδαῖες εἰδήσεις ἱστοριοοικονομικῆς γιὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας.

Τὸν ἀποβιάσαντα φίλον εἶχε φιλοξενήσει ἡ Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν στὴ Θεσσαλονίκη τὸ ἔτος 1950 μαζί μὲ τὴν μονάκριβη θυγατέρα του, μετὰ τριετιᾶν δὲ ἐπιστρέφων ἀπὸ τὸ Παρίσι ὁ γράφων, συνητήθη στὴ Βενετία φιλοξενηθεὶς ἐπὶ 2 ἡμέρες καὶ ἐπισκεφθεὶς μαζί μὲ αὐτὸν τὰ Βενετικά Ἀρχεῖα, ὅπου εὐρίσκεται πληθῶρα ἀρχεῖακῶν ἐγγράφων τῆς Γαλινοτάτης Δημοκρατίας ἀφορώντων τὴν Ἑλλάδα.

Ὅταν ἡ τότε Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση Ἰδρυσε στὴ Βενετία τὸ Ἰνστιτοῦτο Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Σπουδῶν, διώρισε διευθυντὴν τοῦ Ἰδρύματος Πανεπιστημιακὸ διδάσκαλο, διότι ὁ ἀειμνηστος ἦτο ἐξαιρετος ἀλλὰ ἐρασιτέχνης ἐρευνητής, κατεῖχε τὴν πολὺπλοκὴ καὶ δύσκολη παλιά βενετσιάνικη γλώσσα καθὼς καὶ τὴ γαλλικὴ, μὰ ἐστερεῖτο πανεπιστημιακοῦ διπλώματος. Ταυτόχρονα ὡς εὐδοκίμως ἐμπορευόμενος ἐκεῖ ἀσκόυσε καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπιτίμου προξένου τῆς Ἑλλάδος καὶ εἶχεν ἐκλεγῆ ἐν τῷ μεταξύ καὶ ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, μὲ πρόταση τοῦ ἐξαιρετοῦ ἱστορικοῦ καὶ ἀκαδημαϊκοῦ, ἀειμνήστου καθηγητοῦ Κωνσταντῖνου Ἀμάντου, θερμοῦ φίλου τῆς Ἑταιρείας μας.

Ἐλυπήθη τότε ὑπερβολικὰ γιὰ τὴ μὴ ἐκλογὴ του ὡς διευθυντοῦ τῶν Ἀρχείων, ὡς μοῦ ἐδήλωσε καὶ ὅπως καὶ ὁ ἴδιος διεπίστωσα, ἀλλὰ ἴσως νὰ μὴ ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄλλιως. Ἡ διάδοχος αὐτοῦ ὑπῆρξε ἐξαιρετὴ Ἑλληνὶς ἐπιστήμων, τὸ ἴδιον δὲ συμβαίνει καὶ μὲ τὸν σημερινὸν διευθυντὴ, καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Μαν. Μανουσάκαν, ποὺ τιμᾷ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπιστήμην στὴν Ἱταλία μὲ τὶς σπουδαῖες ἀρχεῖακὲς ἐρευνες καὶ τὶς ἀκόμη σπουδαιότερες ἐκδόσεις του.

Ὅπωςδὴποτε, οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν Ἑνετοκρατίαν καὶ τὴν Τουρκοκρατίαν στὴν Ἑλλάδα, δὲν πρόκειται νὰ λησμονήσουν τὸν ἀκούραστον καὶ εὐγενῆ ἱστοριοδίφην. Γαῖαν ἔχοι ἑλαφράν.

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗΣ